

Puitesopimus julkishallinnon asiakirjojen käännösten tuloksena tuotettujen käännösmuistitietojen jakamisesta.

1. ESITTELY.

Sen jälkeen, kun ensimmäiset säännöt julkisen sektorin tietojen uudelleenkäytöstä hyväksyttiin vuonna 2003, tuotettujen tietojen määrä on kasvanut räjähdysmäisesti maailmanlaajuisesti, kun uusia tietotyyppisiä tuotetaan ja kerätään.

Samaan aikaan on havaittavissa kielenkäsittelytekniikoiden jatkuva kehittyminen tietojen analysointia, hyödyntämistä ja käsittelyä varten.

Nopean teknologisen kehityksen ansiosta voidaan luoda uusia palveluja ja sovelluksia, jotka perustuvat tietojen käyttöön, kokoamiseen tai yhdistämiseen.

Valtavat määrät tietoa tai massadataa, jotka on kerätty erilaisista teknisistä välineistä tai saatu eri muodoissa olevista suurista tietokokoelmista, voivat tuottaa uutta tietoa kaikkein erilaisimmilla aloilla, mutta samalla ne aiheuttavat ongelmia sekä tietojen omistuksen että myöhemmän käytön kannalta.

Julkiset hallinnot ja julkisen sektorin muodostavat elimet ja yhteisöt tuottavat merkittäviä tietoja, joista on suurta hyötyä (luonnollisille) kielenkäsittelyaloille. Julkiset hallinnot tuottavat valtavia määriä tietoja hoitaessaan tehtäviä. Näiden tietojen käyttö ja hyödyntäminen voi olla erittäin tärkeää sekä julkiselle hallinnolle että teollisuudelle.

Näiden tietojen käyttö julkishallinnossa yhdistettynä tiedonlouhintaan, massadatatekniikoihin ja luonnollisiin kielenkäsittelytekniikoihin voi helpottaa julkista päätöksentekoa ja yhteiskuntapolitiikan tehokkuutta.

TMX-tietojen jakamista koskeva puitesopimus (FATDS) – julkishallinnon asiakirjojen käännösten tuottamat tiedot. NEC TM -PROJEKTI.

Puitesopimus haluaa antaa jäsenvaltioille suosituksen sellaisten avointen lisenssien täytäntöönpanosta, joilla poistetaan mahdollisia oikeudellisia esteitä, jotta tämäntyyppiset tiedot voidaan sisällyttää uuden tiedon luomiseen.

Eri hallitusten, yritysten ja julkisia tietoja tuottavien kansainvälisten järjestöjen on nykyisin turvauduttava näihin lisensseihin – erityisesti PPDL-, GPL- ja Creative Commons (CC) -menettelyihin, joissa kaikista tietokantojen käyttöoikeuksista luovutaan – asianmukaisena mekanismina näiden suurten tietomäärien käytön ja uudelleenkäytön edistämiseksi.

2. Miksi tietojen jakamisen hallinnointia koskeva eurooppalainen puitesopimus?

Puitesopimuksen perusteet käännösmuistien tietojen jakamiselle.

2.1. Yleinen lähestymistapa.

FATDS (TMX-tietojen **jakamista** koskeva puitesopimus) ei ole sattumanvarainen eikä puhtaasti episodinen eikä täsmällinen. Päinvastoin, se vastaa tarpeeseen, johon löytyy erilaisia syitä. Eurooppalaiset julkishallinnot tuottavat päivittäin tuhansia käännöksiä, ja käännökset luovat tietokantoja, joiden julkaiseminen tietoina on jo laillinen toimeksianto (Open Data Europe -direktiivi).

On kaksi erittäin tärkeää seikkaa, jotka kuvastavat sitä, että riittävästä sääntelystä ja julkishallinnosta peräisin olevien tekstien käännösten tuottamien tietojen jakamiseen liittyvien ongelmien hallinnasta ei ole olemassa perustavanlaatuaista yksimielisyyttä. Tämä on **yksi niistä aloista, jotka tuottavat eniten tällaisia tietoja** päivittäisessä liiketoiminnassaan. Se on myös ala, joka investoi eniten tiedontallennusinfrastruktuureihin maailmanlaajuisesti. Keskitymme erityisesti julkishallinnon omistamien asiakirjojen käännösmuistien tuottamiin tietoihin, kun otetaan huomioon hallinnon tarpeet ja lukuisat kielet sekä alueella että maassa, mutta myös kaikissa EU:n jäsenmaissa.

TMX-tietojen jakamista koskeva puitesopimus (FATDS) – julkishallinnon asiakirjojen käännösten tuottamat tiedot. NEC TM -PROJEKTI.

On erittäin tärkeää noudattaa suosituksia tietojen uudelleenkäytöstä ja yhteentoimivuudesta julkishallinnon alalla. Aivan yhtä tärkeää on luoda edellytykset uudelleenkäytölle ja yhteentoimivuudelle.

On selvää, että optimaalinen tilanne olisi se, että tiedot olisivat täysin saatavilla ja että niiden uudelleenkäyttö ei edellyttäisi erityisiä lupia, kuten avoimista tiedoista annetussa eurooppalaisessa direktiivissä säädetään.

Saatavuuden ja muutoksenhaun mahdollistamiseksi tarvitaan kuitenkin tiettyjä ehtoja, ja siksi luvat ovat välttämättömiä – tässä tapauksessa käännösmuistien olisi oltava mahdollisimman avoimia. Ensisijaisena tavoitteenamme on luoda toimintakehys, joka edistää sen levittämistä ja uudelleenkäyttökykyä,

On erittäin suositeltavaa olla luomatta useampia lisenssityyppejä vaan päinvastoin yksinkertaistaa *tyyppejä*, kuten Euroopan digitaalistrategiassa (Euroopan komissio, 2010) suositellaan.

Tällä hetkellä on kaksi tärkeintä kansainvälistä vaihtoehtoa, joilla edistetään lisenssien käyttöä tietojen ja tietojen yhteydessä ja joilla säännellään ja edistetään tiedon vapaata saatavuutta ja käyttöä. Nämä lisenssit ovat Creative Commons (CC), Apache 2, GPL ja ODC. Creative Commons -lisenssiä sovelletaan sekä tietoihin että muihin asiakirjoihin, kun taas muita käytetään vain tietoalueella. Kansainvälinen suuntaus osoittaa, että tietojen saatavuutta ja käyttöä koskevien ehtojen sääntelemiseksi käytetään avoimia lisenssimalleja, jotka perustuvat pääasiassa CC:hen, vaikka muutokset ovat mukautettuja kunkin tietoportaalien ja kunkin sellaisen maan ominaisuuksiin, jossa niitä sovelletaan.

Kaikki tämä hyödyttää yhä digitaalisempaa hallintoa, joka kykenee **mittaamaan toimintansa vaikutuksia yhteiskunnalliseen tuottoon investoinneille**, mikä on kansallisen ja eurooppalaisen keskuskäännösmuistin (NECTM) kaltaisten toimien tavoite tämän puitesopimuksen avulla, jotta voidaan jakaa käännösmuistien tuottamia tietoja julkishallinnolle käännettyistä teksteistä.

TMX-tietojen jakamista koskeva puitesopimus (FATDS) – julkishallinnon asiakirjojen käännösten tuottamat tiedot. NEC TM -PROJEKTI.

Koska tällä hetkellä ei ole yksimielisyyttä siitä, miten säännellään julkishallinnon julkaisutarpeiden tuloksena syntyneiden käännösmuistien tietojen käsittelyä, käyttöä ja jakamista, voitaisiin joko ehdottaa poissaolevaa vaihtoehtoa viitaten kussakin jäsenvaltiossa voimassa oleviin erityisiin yleisluonteisiin lakeihin. Parempi vaihtoehto on tätä asiaa koskeva erityisasetus, joka perustuu ehdotettuun ja pehmeisiin standardeihin perustuvaan sääntelymalliin, yksipuoliseen, ei-sitovaan lähestymistapaan ja käytännön lähestymistapaan, kuten PUITESOPIMUKSEEN.

FATDS puoltaa molempia prosessiin osallistuvia osapuolia, julkishallintoa ja toimittajia. Ensinnäkin siinä tehdään selväksi, että käännösmuistin jakamisongelma on olemassa, että se on todellinen asianomaisille järjestöille ja että siihen on puututtava torjuen samalla tekosyitä ja väärinkäytöksiä. Toiseksi FATDS ehdottaa täydentävää ja erityistä kehystä säätelylle sekä järjestelmällistä hallinnointia, joka on myös joustava ja mukautettavissa kaikkiin hallintoviranomaisiin, yksityisiin yksiköihin ja jäsenvaltioihin.

Tätä varten on erittäin suositeltavaa ja tarpeellista sellaisen yhteiskunnan edun vuoksi, joka on yhä enemmän huolissaan sen tuottamien tietojen arvosta, että tiedot asetetaan kunkin jäsenvaltion vastuullisen urakoitsijan tai keskuselimen saataville kunkin suoritettavan käännöspalvelusopimuksen yhteydessä ja että ne ovat kyseisen käännöksen tekstin tai asiakirjojen lisäksi myös prosessin tuloksena syntyneen käännösmuistin saatavilla.

NEC TM -tietokannan käyttöönoton ansiosta luodaan myös edellytykset, joilla helpotetaan käännösmuistien uudelleenkäyttöä niiden saatavuuden ansiosta, ja ennen kaikkea, että niihin ei sovelleta teknisiä tai oikeudellisia rajoituksia, jotka rajoittavat tai estävät tällaisen uudelleenkäytön.

3. Julkisten hallintojen tuottamien käännösmuistien jakamiseen liittyvän ongelman moniulotteisuus: FATDS:n tarjoama suoja.

Tämän puitesopimuksen oikeudellisen luonteen tarkassa merkityksessä se on tarkoitettu sopimukseksi, jonka täytäntöönpano tapahtuu kunkin jäsenvaltion

kokemuksen käytäntöjen ja menettelyjen mukaisesti ja ottaen huomioon käytännöt, jotka ovat jo yleisiä ja tunnettuja käännösalan toimittajien keskuudessa.

Edellä esitettyjen näkökohtien perusteella vaikuttaa selvältä, että puitesopimuksia ei voida tunnustaa suoraan oikeudellisella vaikuttavuudella ikään kuin ne olisivat vain yksi yhteisön lainsäädännön osa, tässä tapauksessa itsenäisestä lähteestä, mutta niiden tehokkuutta ei myöskään voida aliarvioida. Sopimus on puhtaasti vapaaehtoinen, ja se riippuu täysin allekirjoittajamaiden valtuuksista sitoa organisaatioita.

Näin ollen FATDS:n, jota pidetään itsenäisenä sopimuksena, tavoitteena on olla pikemminkin käytännön väline, toisin sanoen joukko ohjeellisia suuntaviivoja, joissa täsmennetään tietojen hallinnointia, keskittämistä ja jakamista koskevat tehokkaat säännöt siten, että puitesopimus täydentää tiukasti yhteisön ja kansallista lainsäädäntöä.

Tällä tavoin ei-normatiivinen sopimus, kuten FATDS, voi muodostaa ja täten muodostaa hyödyllisen koosteen ja selventää tulkintaa tietojen jakamisesta, joka syntyy tarjoajien/toimittajien tekemän työn tuloksena luoduista käännösmuisteista.

FATDS:n tehtävänä on näin ollen selventää ja täsmentää julkisten hallintojen oikeutta pyytää kaikkia käännössopimuksiin sisältyviä tietoja, niiden omistusta alkuperäisistä teksteistä ja käännöstä alkuperäisestä tekstistä hankituksi ja siitä johdetuksi palveluksi, mikä kuvastaa asianomaisten toimijoiden yksimielisyyttä ja jossa toisaalta ymmärretään tarjouskilpailuun osallistuneet yritykset (toimittajat) ja toisaalta kunkin jäsenvaltion hallintoelin ja lopuksi EU:n keskuselin, joka määritetään tätä tarkoitusta varten.

Tässä mielessä on muistettava, että tämän mallin tai juriditeetin paradigman akkreditoituihin kokoonpano osoittaa, että on olemassa välineitä, joita ei voida perinteisten oikeudellisten normien vastaisesti sulkea pois oikeusmaailmasta ja siten sen pakollisesta luonteesta, jotta voidaan ilmaista sellaisten allekirjoittavien osapuolien sitova sitoutuminen, jotka suorittavat palveluhankintoja koskevan sopimuksen käyttäessään toimivaltaansa oikeudellisesti ennakoidussa menettelyssä, ja panna

täytäntöön väline, joka on varustettu mahdollisimman pienellä tai suhteellisella juriditeetilla.

FATDS:n perussisältö keskittyy enemmän mallien ja suuntaviivojen laatimiseen muodostaen tyypillisen huomioon ottavan lain välineen.

Viime kädessä tämä FATDS:n toteuttama sääntelyä koskeva paradigma muotoillaan yhtenäiseksi uusien lähestymistapojen ja ehdotettujen uusien sääntely- ja toimintatapojen puitteissa sekä EU:n toimesta, mikä tukeutuu pikemminkin välineisiin, jotka muuttavat oikeussäännön käytännöksi sen sijaan, että laadittaisiin lisää sääntöjä, meidän tapauksessamme määrittelemällä lainsäädännössä säänneltyihin tietokantoihin sisältyvien tietojen saatavuus, käyttö ja mahdollinen uudelleenkäyttö sekä sopimukset ja/tai lisenssit.

Avoimista tiedoista annetun tiedonannon ja Euroopan komission muutosehdotuksen julkaiseminen ETY:stä muodostaa käytännön politiikan tietojen avaamiseksi ja sellaisten tietomarkkinoiden edistämiseksi, joilla on keskeinen merkitys julkisen sektorin tietojen uudelleenkäytöstä 17. päivänä marraskuuta 2003 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/98/EY hyväksynnässä.

Tähän on lisättävä julkisen sektorin tietojen uudelleenkäyttöä koskevan direktiivin korjattu versio, joka otettiin käyttöön vuoden 2011 lopussa ja joka on osa Euroopan digitaalistrategiaa, Euroopan komission aloite (2010), jonka tavoitteena on edistää verkkopalveluja unionissa ja jonka ensisijaisena tavoitteena on julkisten tietojen avaaminen uudelleenkäyttöä varten, sisällön vaihtamista koskevan lupajärjestelmän yksinkertaistaminen ja yhteentoimivuusstandardien täytäntöönpano.

5. FATDS:n sääntelyvaihtoehdot

Euroopan unionin julkisten elinten hallussa oleviin julkisiin tietoihin sovelletaan vuosien 2003 ja 2013 julkisen sektorin tietojen uudelleenkäyttöä koskevien direktiivien mukaista erityiskohtelua, jossa säädetään, että julkisen sektorin elinten kaupallisia tai muita kuin kaupallisia tarkoituksia varten säilyttämät julkishallinnon asiakirjat on asetettava yleisön saataville koskien ”mitä tahansa sisältöä (paperilla kirjoitettua tai sähköisessä muodossa tallennettua tai ääntä, visuaalista tai audiovisuaalista tallennusta varten tallennettua sisältöä)”. Sen vuoksi yleisenä periaatteena on tällaisen sisällön vapaa saatavuus, jos jotakin tariffia sovelletaan, se ”rajoitetaan sen jäljentämisestä, saataville asettamisesta ja levittämisestä aiheutuviin rajakustannuksiin” (Art. 6.1).

Lyhyesti sanottuna FATDS on periaatteessa ”suositus”, joka perustuu vähimmäisjuriditeettiin tai suhteelliseen juriditeettiin, joka perustuu olemassa oleviin palvelusopimuksiin ja tietoihin (käännösmuistit), jotka on tuotettu tietoisesti. Tämä ”suositus” on julkisen hallinnon sopimista käännöspalveluista peräisin olevien käännösmuistien muodossa tuotettujen tietojen jakamisvelvollisuuden käytännön eritelmä riippumatta niiden tallennusvälineestä tai muodosta.

6. Puitesopimuksen sisältö: hallinnointijärjestelmä tietojen siirtämiseksi sopimuksella edistetyistä käännösmuisteista

Käännösmuisti on kielitietokanta, johon tallennetaan jatkuvasti ammattilaisten tuottamia rinnakkaiskäännöksiä, jotta niitä voidaan käyttää tulevaisuudessa terminologisen ja tyylikkäämmän johdonmukaisuuden lisäämiseksi, sekä säästöihin, jotka aiheutuvat jo valmiiksi saatettujen uusien tekstien ja vanhojen käännösten täydellisestä tai osittaisesta vastaavuudesta.

Käännösmuistit ovat digitaalisia arkistoja, jotka koostuvat alkuperäisen kielen sisällöstä ja käännöksestä muilla kielillä. Nämä tekstit voidaan myös yhdenmukaistaa tehokkaasti käännösyksiköiden kanssa. Käännösyksiköt, jotka tallennetaan yhdessä niiden vastineiden kanssa, määritellään eri tavoin (lauseella, kappaleella, sanalla tai sanaryhmällä jne.) jaottelu virkkeen loppua osoittavan välimerkin jälkeen tai

kappaleiden palautus on tyypillisesti yleisin erotin oletusarvoisesti tietokoneavusteisten käännösjärjestelmien ympäristössä.

Käännösmuistien pääasiallisena tehtävänä on ottaa vastaan täydellisiä tai osittaisia ehdotuksia tai vastaavuuksia lauseesta ja termien vastaavuuksista. Kääntämisen aikana lähdekielen segmenttejä etsitään TM-tietokannasta. Jos käännösmuistilla on lähdekielellä segmentti, joka vastaa segmenttiä tasan tai osittain, tätä segmenttiä ehdotetaan kääntäjälle sekä kyseisestä tietokannasta noudettua käännöstä ja kaikkia lisätietoja, jotka on tallennettu tietokannan segmentin mukana. Tietokoneavusteiset käännöstyökalut (CAT-työkalut) näyttävät samankaltaisuuden asteen (tunnetaan alalla termillä fuzzy match). Käännösteollisuudessa näistä vastaavuuksista voi olla hyötyä lingvisteille alkaen 50–65 prosentista ja siitä ylöspäin, ja samassa yhteydessä vahvistetaan myös hinta-asteikot täysin uusien lausekkeiden kääntämiseksi tai muille vastaaville ehdotuksille ja prosentiosuuksille. 100 prosentin samankaltaisuus katsotaan täydelliseksi vastineeksi pyydetyn lauseen ja tietokannan samanlaisen lauseen välillä.

Käännösmuistien vaihtamisen vapaa muoto on TMX (Translation Memory eXchange), yleensä versiossa 1.4 b. Tämä on XML-standardi, jonka tyyppi on DTD (*document type definition* eli asiakirjatyypin määrittäminen). Sen perusti OSCAR-komitea (Open Standards for Container/Content Allowing Re-use).

TMX-formaattia soveltamalla ihmisten tai yritysten on helpompaa tehdä yhteistyötä käännöshankkeissa. TMX-formaatti helpottaa myös siirtymistä tietokoneavusteisesta käännösjärjestelmästä toiseen, mikä edistää tarjottujen teknologioiden ja niiden jatkuvan kehityksen välistä kilpailukykyä, jotta niillä olisi vaikutusta kilpailijoihin. Muiden avointen standardien tavoin tätä muotoa kehitettiin yhteensopivuusongelmien vähentämiseksi, kielellisten resurssien uudelleenkäytön edistämiseksi, tiedonvaihdon yksinkertaistamiseksi ja siten teknologisen innovoinnin edistämiseksi.

Tämän puitesopimuksen tarkoituksena on, kuten olemme hyvin määritelleet, luoda ”hyvät käytännön puitteet” eurooppalaisten julkishallintojen

käännöspalvelusopimuksissa tuotettavien tietojen hankkimiseksi, ja sen järjestäminen ottamalla käyttöön NEC TM -ohjelmistojärjestelmä ja Euroopan komission nimeämät tietojen keskittämistä koskevat aloitteet, joiden tarkoituksena on hyväksyä pöytäkirja, jonka tarkoituksena on julkisten hallintojen suorittama kaksikielisten tietojen keskittäminen, sen käyttö ja hyödyttäminen yhteiskunnalle yleensä ja jäsenvaltioille itse, kansallisen Big Data -järjestelmän perustamisen tukeminen sekä kunkin kansallisen hallinnon kannalta merkityksellisten osien jakaminen.

Tätä varten kansallisissa tietokoneinfrastruktuureissa isännöityjen tietojen keskittämistä hallinnoi kyseisen valtion toimivaltainen elin – esimerkiksi erityinen valtion digitaalisen edistymisen strateginen sihteeristö – tai kyseisen jäsenvaltion toimivaltainen ministeriö. Nämä tiedot voidaan jakaa korkeammalla tasolla Euroopan komission asianomaisen elimen (esim. ELRC-Share) kanssa, jos kyseessä on liittyminen tähän puitesopimukseen ja jos toimivaltainen viranomaisiin niin määrää.

Näin ollen ensimmäinen askel on julkisten hallintojen kansallisella tasolla tämän sopimuksen hyväksymisen myötä luomien käännösmuistien tietojen keskittäminen ja sen jälkeen niiden jakaminen yleiseurooppalaisen elimen kanssa muiden EU:n jäsenvaltioiden tietosuojaviranomaisten hyväksi. ”National and European Central Translation Memory” (NEC TM) -ohjelmiston käyttö tarjoaa syöte-/tulostusyhteyden (I/O) viranomaisille, jotka voivat tallentaa käännösmuistinsa yksityisesti, isännöidä niitä keskuspalvelimessa ja jakaa ne niiden kanssa, jotka päättävät tehdä työstään tehokkaampaa ja kustannussäästävää kansallisella tasolla (tyypillisesti sisäiset kääntäjät tai ulkopuoliset toimittajat), luoda kansallisia massadatoja ja valita haluamansa tiedot keskuspalvelimesta, jossa Euroopan keskusmuistia säilytetään.

Suhde yksityisiin yksiköihin ja TMX:n siirto

Tarjousyhtiöiden (myyjien) käännöstyö edellyttää, että ne toimittavat käännösmuistit, jotka ne ovat saaneet palvelujensa tarjoamisen tuloksena. Tätä varten jäsenvaltion, alueen tai kunnan virallisessa lehdessä eli urakoitsijan portaalissa olevaan ilmoitukseen olisi sisällytettävä lauseke, jossa viitataan NEC TM FATDS:ään, CPV-KOODI mukaan luettuna ja jossa todetaan, ETTÄ KÄÄNNÖSMUISTIN TIEDOT TOIMITETAAN TOIMIVALTAISEN VIRANOMAISEN PALVELIMELLE sitä tarkoitusta varten, että

TMX-tietojen jakamista koskeva puitesopimus (FATDS) – julkishallinnon asiakirjojen käännösten tuottamat tiedot. NEC TM -PROJEKTI.

tulevaisuudessa ja jos kyseinen kansallinen viranomaisella haluaa niin, se voidaan jakaa Euroopan komission elimen kanssa (esimerkiksi ELRC-Share tai vastaava aloite).

Tätä varten tarjousyhtiöt (toimittajat) toimittavat käännösmuistit yhdessä työnsä kanssa soveltaen taannehtivuuskiellon periaatetta, mikä tarkoittaa, että tällä puitesopimuksella ei saa olla takautuvia vaikutuksia ajallisesti ja että ainoastaan tämä pakollinen luonne perustuu siihen lausekkeeseen, jolla ne sitoutuvat toimittamaan yhdessä suoritettua työtä kanssa käännöksistään saatavat rinnakkaiset tiedot (TMX tai vastaava yhteensopiva muoto).

7. TEKIJÄNOIKEUDET JA TIETOKANTOJEN KÄYTTÖEDELLYTYKSET

Tekijänoikeuksien osalta ei ole epäilystäkään siitä, että sopimuksen mukaisen työn suorittamisessa saadut tiedot, joista kyseinen käännös on tehty, ovat kokonaan ja yksinomaan käännöksen kohteena olevan alkuperäisen tekstin laatijan tai johtajan julkishallinnon tietoja.

Ei voida sivuuttaa sitä, että myös julkisen tiedon uudelleenkäytön sääntely ja julkisten tietojen avaaminen on otettava huomioon siltä osin kuin tiedot ovat useimmiten peräisin julkishallinnosta.

Näin ollen tarjouskilpailun voittaja (toimittaja) myöntää yksinomaisesti ja ilman aikarajoja tai alueellisia rajoituksia kaikenlaisien asiakirjojen tai tietojen oikeudet, jotka on tuotettu riippumatta niiden tuesta tai muodosta, tietämyksen jakautumisesta ja muuntamisesta tässä jäljennysoikeuksien siirrossa.

Näin ollen tarjouskilpailun voittaja ei saa käyttää tällaisista käännösmuisteista saatuja tietoja mihinkään tuottoisaan tarkoitukseen, ja niitä voidaan käyttää tietojen antamiseen vain, jos näin on tehdyn työn kohdalla.

Tekijänoikeudet ja tietokantojen käyttöehdot.

DGT-TM-tietokanta on Euroopan komission yksinomaista omaisuutta. Komissio myöntää maksutta ja maailmanlaajuisesti näiden oikeuksien suojaamisen ajan muut kuin yksinoikeudet uudelleenkäyttäjille kaikenlaisiin käyttötarkoituksiin, jotka täyttävät ehdot komission asiakirjojen uudelleenkäytöstä 12. päivänä joulukuuta 2011 tehdyssä komission päätöksessä, joka on julkaistu 14. päivänä joulukuuta 2011 Euroopan unionin virallisessa lehdessä L 330, s. 39–42.

Uudelleenkäyttäjän on yksilöitävä tietokannan tai siihen sisältyvien strukturoitujen osien uudelleenkäyttö, ja uudelleenkäyttäjän on ilmoitettava käytettyjen asiakirjojen lähde: verkkosivuston osoite, viimeisimmän päivityksen päivämäärä ja se, että Euroopan komissio säilyttää omistusoikeuden tietoihin.

Tämä tietokanta on näin ollen optimaalinen, kun jäsenvaltio aluksi täyttää NEC TM -versiotaan.

8. TIETOSUOJA. ASETUKSEN EU 2016/679 JA ASETUKSEN 2018/1725 SOVELTAMINEN

Niiden henkilötietojen osalta, jotka julkisen hallinnon ja tarjouskilpailun voittajan on käsiteltävä sopimuksen täyttämisen perusteella, molempien osapuolten on noudatettava seuraavia tietosuojaa koskevia yleisiä sääntöjä.

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679, annettu 27. päivänä huhtikuuta 2016, sekä tämän puitesopimuksen hyväksyvien jäsenvaltioiden nykyisen tietosuojalainsäädännön noudattaminen sekä yksilöiden suojelusta unionin instituutioiden, toimielinten, toimistojen ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja tällaisten tietojen liikkuvuudesta 23. päivänä lokakuuta 2018 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus.

LOPULLISET PÄÄTELMÄT.

Julkishallinnon on kieliteknologiateollisuuden edistäjänä luotava yhteiset foorumit luonnollista kielenkäsittelyä ja automaattista kääntämistä varten sekä kehitettävä resursseja julkisen sektorin tietojen uudelleenkäyttöä varten, ja sen on kehitettävä tiedonjakamispolitiikkansa ja luotava perusta tämän jakamisen todellisuudelle ja tehokkuudelle kaikkien prosessiin osallistuvien tahojen keskuudessa varmistaen myös, että hallinnon ulkopuoliseen prosessiin osallistuvat tahot sitoutuvat allekirjoittamaan tarjouksensa hyväksymislausekkeen ja sitoutuvat tuottamaan arvokkaita kieliresursseja käännöstensä (käännösmuistiensa) avulla.

VIITTAUKSET. Ferrer-Sapena ym. (2011) artikkelissaan julkisten tietojen saatavuudesta; Ferrer-Sapena ja Peset (2012) kulttuuritietojen uudelleenkäytöstä tai Ramos Simón ym. (2012) eurooppalaisista tietoportaaaleista tekemässään tutkimuksessa.

Licensing Open Data: A Practical Guide for the Higher Education Funding Council for England (Korn and Oppenheim, 2011). Tärkeitä ovat myös *Guide to Open Data Licensing* -opas (Open Knowledge Foundation, n.d.) ja *European Digital Agendan* (Euroopan komissio, 2010) antamat suuntaviivat.